

μου στείλεις κανένα κωμικό, στείλε μαζί και τας εικόνας του πρωτοτύπου) "Αστ. Γρηγ." (έξελέσθε την παραγγελίαν σου εὐχαριστω δὲ, ὅσα γράφεις) "Αλιαν (καθὼ αὐτὴ ἡ Μαγ. Εὐκὼν ἢ τὴν δημοσιεύου κάποτε ἔσως) "Αφροσύμη Κῆμα (καλὴ διασκέδασις αὐτὴ τὴν ἡμέραν, τὴν ἀληθινὴν ἔραυχὴ) "Αφροσύμη Βασίλει (ἔχει καλῶς) "Πάνη Σ. Μάουρ (εἰς ἀποκλειστικὸν δικαίωμα τῶν συνδρομητῶν) "Ρωβύθρον (μὲ εἰδοποιεῖς κατόπιν ἐορτῆς δὲν ἀμφιβάλω διὰ τὴν ἐπιτυχίαν) Ε. (εἰς τὸ γραφεῖόν μου, καθ' ἡμέραν τὸ ἀπόγευμα εἶνε πρὸ εὐκαιροῦ πέρασε ὅπου θέλησ; καὶ ζήτησέ-τον) "Ἐφήβον Ἐρμῆν (ναί, εἶνε παλιός; συνεργάτης μου μεταρραβεῖ διηγήματα καὶ μυθιστορήματα) "Γυβλίον Καίσαρα (μὲ γὰρ λοιπὸν ἡ στολὴ τοῦ Προσκόπου) "Ναυτάμι τοῦ Αἰγαίου (ὄχι δά, εἰς τὸν Γεῖφρον ποῦ λέε δὲν ὑπάρχει λάθος; ἅμα δημοσιευθῆ ἢ λύσει, ἢ ἰδῆς; ὅτι βγαίνει ἔνοια καὶ στὸ τέλος) "Ἰτέαν (πολὺ ἐχάρηκα ποῦ εἶχα εἰδήσεις σου) εἰκόσι λεπτὰ ἕκαστον) Χαρ. Γ. Βουλ. (10 λεπτά) "Ἐλληρικὸν Αἷμα (ὄχι) δημοσιεύω μόνον τὸν ἀριθμὸν τῶν τετραδίων ποῦ ὀφείλει κάθε προτείνων; ἀλλὰ συνήθως, ὡς βλέπεις, εἶνε μηδὲν) Ἐδξωνάμι (ἔχει καλῶς) Γερμανόπαιδα (εἰς τὴν ἀπλήν, τὴν ὀμιλουμένην, τὴν προτιμῶ) Γῆν τῆς Ἑλλάδος, Μεγάλην Ἑλλάδα, Κωνσταντινουπολίτικο Διαβολάμι, Μαρίθαν τοῦ Φαλήρου κτλ. κτλ. "Ἀνθισμένον Μονοπάτι, Δημ. Ν. Ραπ. ἔ-στειλα.)

Γλυκὸ Παρελθόν, Ἀγκάθι, Παγκόσμιον Ὀνειρο (Ἐλαβε, εὐχαριστοῦ.)

Εἰς ὄσας ἐπιστολάς; ἔλαβα μετὰ τὴν 29ην Μαΐου, ἠμπανησῶ εἰς τὸ προσεχές.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ
Συνέχεια τοῦ 164 Διαγωνισμοῦ Λύσεων Ἀπριλίου - Ἰουλίου.
 Αἱ λύσεις δεκταὶ μέχρι τῆς 27ης Αὐγούστου.

Ἀπὸ σήμερον ἀρχίζει ἡ δημοσιεύσις ἐγκυκλοπαιδικῶν Ἀσκήσεων ἀπὸ τὰς συλλογὰς τοῦ νέου 165ου Διαγωνισμοῦ, ἡ ὁποία θὰ ἐξακολουθήσῃ καθ' ὅλην τὴν Β' Ἑξαμηνίαν, ἥτοι μέχρι τῶν 15 Νοεμβρίου. Τὰ αποτελέσματα τοῦ λήξαντος 161ου Διαγωνισμοῦ πρὸς σύνθεσιν Πνευματικῶν Ἀσκήσεων θὰ δημοσιευθῶν προσεχῶς.

350. Δεξιόγραφος
 Θηρίον α' ἕνας μάντις
 Ἐνὸς ἡμέραν μαζὶ
 Καὶ ἦσαν Σπαρτιάτην
 Ἐκαμαν στὴ σιγμῇ.
 Ἐστάλη ἀπὸ τῆς Συριακῆς Αἰθρας

351. Λογοπαικτικὸς Δεξιόγραφος
 Ἀν' ἀποσῆσθ; φίλε λύτα,
 Μ' ἔνα Στὶ νὰ γράψῃς Ντ.
 Εἰς τὴ Σικελία κῆτα
 Πρὸ μιὰ πόλιν θὰ φανῆ.
 Ἐστάλη ἀπὸ τὸ Σπαθὶ τοῦ Κωνσταντινίου

352. Διπλοῦς Μεταγραμματισμὸς μετὰ Στοιχειογράφου
 Θεοῦ μεγάλου παλατοῦ
 Τὴν κεφαλὴν ἀλλάξω
 Καὶ τὸ σκαμνὶ ποῦ κάθεται
 Ἐδῶς κατασκευάζω
 Τὸ ἴδιο κάνω καὶ σ' αὐτὸ
 Καὶ βλέπω πάλι ἕνα θεό.
 Τὰ δύο του τώρα ἀρχικά
 Τὰ βγάξω ἀπ' τὴ γραμμῇ
 Κ' ἕνα τετραπόδι κοινὸ
 Σοῦ κάνω στὴ σιγμῇ.
 Ἐστάλη ἀπὸ τὴ Λευτεριά στους Σιλάβους

353. Στοιχειογράφος μετ' Ἀναγραμματισμοῦ
 Εἶμαι τῆς Ἑλλάδος χώρα
 Ἐν δὲν με μεταβάλῃς;
 Μ' ἄν τὴν κεφαλὴν θελήσῃς;
 Φίλε λύτα, νὰ μοῦ βγάλῃς;
 Καὶ τὸν τράχηλον στὴ μέση
 Ἐπειτα νὰ μεταθέσῃς;
 Ὅργανον τοῦ σώματός σου
 Στὴ σιγμῇ ἠποτελέσῃς.
 Ἐστάλη ἀπὸ τῆς Ἀλφειοπόλεως Σόφου

365. Γρίφος
 Μ Σὸν Χ τῆς
 Θ νὰ
 Ἐστάλη ἀπὸ τοῦ Προδασφους

ΛΥΣΕΙΣ
 τῶν Πνευμ. Ἀσκήσεων τοῦ 9ου φύλλου

100. Μικώταυρος (μῆν, ὄ, ταῦρος.)—101. Αἰγαῖον - Αἴγιον.—102. Οἶκος - οἶκος.—103. Λυόν.

104.

Ι Α Σ Ο Σ Ο Σ
 Α Ν Ε Η Α Ι Φ Ο Υ Κ Υ
 Δ Ρ Ω Ε Ο Λ Ο Ρ
 Ν Ο Σ Σ Ο Σ

105-109. α') Διὰ τῶ Σ: Σανός, ἴσμο, σοφός, ὄσος, πόσος, β') Διὰ τοῦ Λ: σάλος, ἄμα, λόφος, ὄλος, πόλος.—110-112. 1, Τῆ Θῆραν. 2, Αὶ Στρακοῦσαι (σὺρ' ἄκουσε). 3, Ἡ Νικολοῦδρα (Νικό, μεδέει).—113. ΑΙΑΣ (ΠιστοΑἰεύς; Ἰππεῖρος; Ἰθάκη, Ναυστά.)—114. Μὴ ζῆς διὰ τὰ τρώγῃς, ἀλλὰ τρώγῃς διὰ τὰ ζῆς.—115. Ἐγγράφετε συνδρομητὰς εἰς τὴν Διάπλασιν. (ἐν γρά φε-τε σὺν δρόμοι-τῶς εἰς τὴν διὰ πλάς - σὺν.)

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ
 [12'—80]

Θαλασσία Νύμφη, σοῦ εὐχομαι ἔτη πολλὰ διὰ τὰ γενεθλικά σου.
 Ἐστάλη ἀπὸ τοῦ Ἀργεῖου

[12'—81]

ΣΥΛΛΟΓΟΣ "ΑΘΗΝΑΙ", Ἐν Ἀθήναις ἠρόβη 1916. Σκοπὸς; ἐγκυκλοπαιδικὴ διάπλασις μελῶν. Ἐγγραφήτε μελῆ, νέοι, νέαι. Ζητοῦνται δραστηριότατοι ἀντιπρόσωποι πανταχόθεν, ὑπερόχως κερδίζοντες. Ζητήσατε Καταστατικά. Θ. Γιαννῆ'ον, Κλεισιθέου; 2, Ἀθήναι.

[12'—82]

Μυγὰ καὶ Αὐτοκρατορία τοῦ Βυζαντίου
 Ἄναμνε συμφώνως; με τὴν ὑπόθεσιν σου ἐπιστολήν. Διεθύσῃν μου ἔστειλε εἰς τὴν Ἀπλάσιν, κατὰ τὰ συμνησιν. Θελέτε νὰ κάμω ἐγὼ ἀρχὴν; Ἀπαντήσατε.— Ἀργεῖοπαυ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,"

Βιβλία τετρατά, μορφωτικὰ καὶ ἡθικά, ἐκδοθέντα ἀπὸ τῆς "Διαπλάσεως τῶν Παιδῶν."

Ὁ Ἄγγελος τῆς Ἀγάπης (60 εἰκόνας) δρ. 6. Χρυσὸδ. δρ. 8.

Τὸ Βιβλίον τῆς Συμπεριφορᾶς, δρ. 0,60.

Τὸ Ὄμμα τοῦ Φθόνου, (20 εἰκόνας) δρ. 3,50. Χρυσὸδ. δρ. 5.

Λεύκομα Μικρῶν Μυστικῶν, Ἐκαστον τετραδίων δρ. 0,15
 Δέση 7 τετραδίων δρ. 1,—
 Δέση 15 τετραδίων δρ. 2,—
 Δέση 25 τετραδίων δρ. 3,—

Ἡ Μοῦσα τῶν Παιδῶν (ποιήματα) δρ. 1,50. Χρυσὸδ. δρ. 2,50.

Ἡ Νίνα (20 εἰκόνας) δρ. 3,50. Χρυσὸδ. δρ. 5.

Παιδικὸν Διάλογον (Κουβίδου). Σειρὰ Α' δρ. 1,20. Σειρὰ Β' δρ. 1,20.

Παιδικὸν Θέατρον (Σεροπούλου) δρ. 2. Χρυσὸδον δρ. 3,50.

Παιδικὸν Πνεῦμα (3 τομίδια) ἕκαστον δρ. 0,50. Χρυσὸδετα τὰ 3 ὄμοι, δρ. 2,50.

Πρόσ ὁ Νικίου (24 εἰκόνας) δρ. 3,50. Χρυσὸδ. δρ. 5.

Ὁ Πυρεσιπώλης (24 εἰκόνας) δρ. 3,50. Χρυσὸδ. δρ. 5.

Ἐπὶ Πατριδός (35 εἰκόνας) δρ. 3,50. Χρυσὸδ. δρ. 5.

Ὁ Φώτης. Ἐμμετρον Διήγημα ὑπὸ Χρ. Σαμαρταῖδου, δρ. 0,60.

354. Γωνία
 + * * * * = Βασιλεῦς τῶν Ἑβραίων.
 * + * * * = Ἀρχαία ποιητορία.
 * + * * * = Βασιλεῦς τῆς Θράκης.
 * + * * * = Ἄθος εὐδαίει.
 + * * * * = Μετέωρον.

Οἱ σταυροὶ τόπος κατάφυτος.
 Ἐστάλη ἀπὸ τοῦ Ἑλληρικῶν Θριάμβου

355-359. Μαγικὸν Γράμμα
 Τῆ ἀγαλλαγῇ ἐνός γραμματός ἕκαστης τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἐνός ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθῶν, ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ, ἀλλὰ τόσαι λέξεις:

οἶκος, ἄμιος, πόρος, πᾶς, Νάξος.
 Ἐστάλη ἀπὸ Γεωργ. Κ. Βέγκου

360-362. Συμπληρωσις Φράσεων

1. Οὐδεὶς — μετενόησις.
 2. Τὰ — μελέτα.
 3. Οὐδεὶς; — ἑαυτοῦ — κρατῶν.

Ἐστάλη ἀπὸ τῆς Βαυβαρομάχου Ἑλλάδος

363. Τριπλῆ Ἀκροστιχίς
 Τὰρχικὰ τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν μέγα πτηνόν, τὰ δεύτερα γραμματα πόλιν τῆς Βουλγαρίας καὶ τὰ τρίτα μυθικὸν μοναστήριον:

1, Πόλις τῆς Κούδας. 2, Ὁρα τοῦ ἔτους. 3, Ἡμέρα τῆς ἐβδομάδος. 4, Αὐτοκράτωρ τῆς Ρωμῆς. 5, Τεμάχιον ζῴου.
 Ἐστάλη ἀπὸ τῆς Αὐτοκρατορίας τοῦ Βυζαντίου

364. Φωνηεντόλιπον
 λ - τς - πχς
 Ἐστάλη ἀπὸ Κων. Γ. Γυφτοδήμου

ΟΙ ΛΥΤΑΙ
 ΤΩΝ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΩΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ
 ὅσων αἱ λύσεις, ἀδιακρίτως φυλλαδίων ἐλήφθησαν ἀπὸ 24-30 Μαΐου.

ΑΘΗΝΩΝ: Σ. Ασμιέτης, Ὁδοιπόρος, Α. Ἰ. Ἀντωνίου, Μαρίκα Δ. Ἀλεξάνη, Χρ. Η. Μαρίας, Αλ. Θ. Νικολάου, Θ. Γιαννουλόπουλος, Δ. Ζήσος, Α. Ε. Ἀνδρόνικος. Χ. Γ. Βουτιφῆς, Δ. Γ. Ζάβανος, Ν. Μπασιουλόπουλος, Γ. Ε. Παναγιωτόπουλος, Κουκλίτσα, Γερμανόπου, Γ. Ε. Ὀλσεν, Μαρίκα Σαμαρτιῆ, Ο. Α. Στολινοπούλος, Ἐλένη Ἐπισκοπῆ, Κ. Ν. Καλλιμάς, Α. Π. Μιχαήλ, Θ. Η. Φουστάνος (δὲ) Δ. Γ. Ζερμαλῆς, Α. Ν. Ἰγγλέσης, Φ. Ν. Σαλλᾶς, Ἰάσων Ν. Σαλλᾶς.

ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ: Γ. Μ. Χατζημάρκου.

ΒΟΛΟΥ: Κ. Γ. Παπαγεωργίου, Ἀπ. Ζηλοφῆς, Α. Παπαγεωργίου, Γ. Παπαγεωργίου, Ἀν. Καμηλιέρης.

ΛΑΡΙΣΣΗΣ: Ἀθ. Ἀντ. Ρίζου, Ἀγ. Θ. Προκόπης, Γ. Μ. Παπατοάννου.

ΠΑΤΡΩΝ: Μέροσ Γ. Μπούμα, Δελῆς Νυλοπούλος, Καίτη Ἀγγελόπουλου, Χαριστὶν Ἀγγελόπουλου, Μαρίκα Γ. Βλαχάκη.

ΠΕΙΡΑΙΩΣ: Γ. Ι. Χαλαμῆς, Σωσὸ Δ. Φουντούκου, Κ. Ναθαναήλ, Σπ. Β. Βαλαμῆς.

ΣΠΑΡΤΗΣ: Αλ. Φ. Φιλιπποπούλου.

ΤΑ ΒΡΑΒΕΙΑ
 Ὅλων τῶν ἀνωτέρω τὰ ὄνόματα ἐπέστησαν εἰς τὴν κληρονομία καὶ ἐληφθῆσαν οἱ ἔξῃς δὲ: ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Γ. ΖΑΡΒΑΝΟΣ ἐν Ἀθήναις, καὶ ΜΑΡΙΚΑ Γ. ΒΑΛΑΧΑΚΗ ἐν Πάτραις, οἱ ὅσοι ἐνεγράφησαν διὰ τρεῖς μῆνας, ἀπὸ τῆς Ἰουλίου.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ
 Συνιστάμενον ἀπὸ τοῦ Ἐπιμελητοῦ τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασὸν εἰς τὴν χθραν ἡμῶν ὑπηρεσία καὶ ἀπὸ τοῦ Οἰκουμηνικοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ἀριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ		ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ		ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ Λ. 20
Ἐσωτερικὸν	Ἐξωτερικὸν	ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ 1879		Διὰ τῶν Πρακτόρων Ἐσωτέρ. λ. 10. Ἐξωτερ. λ. 15.
Ἐτησία . . . . . δρ. 8.—	Ἐτησία . . . . . φρ. 10.—			Φύλλα προηγουμένων ἐτῶν, Α' καὶ Β' περιόδου τιμᾶνται ἕκαστον λεπ. 25
Ἑξαμηνίος 4,50	Ἑξαμηνίος 5,50	ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΒΔΟΤΗΣ		ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
Τριμηνίος 2,50	Τριμηνίος . . . . . 3.—	ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ		Ὅδος Εὐερίπιδου ἀρ. 38, παρὰ τὸ Βαρβάκειον
Αἱ συνδρομαὶ ἀρχοῦνται τὴν 1ην ἕκαστου μηνός.		Ἐν Ἀθήναις, 10 Ἰουνίου 1917		Ἔτος 39ον.—Ἀριθ. 28
Περίοδος Β'—Τόμος 24ος				

Η ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΗΣ ΝΗΣΟΣ
 [Μυθιστόρημα ὑπὸ ἸΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ]

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΗ'. (Συνέχεια)

Εὐρίσκειτο δὲ ἀκριβῶς ἐς ἐκεῖνο τὸ μέρος τοῦ ἀπέραντου τοίχου, ποῦ ἐπεριλαμβάνετο ἀνάμεσα εἰς τὴν προεχοχὴ ποῦ ἐσοχῆ μάλιστα γωνία στὸ στήμιον τῆς Εὐχαριστίας, καὶ σὲ μιὰ κάθετη γραμμῇ χαραγρῆν ἐπάνω ἀπὸ τὸν σαρὸ τῶν βράχων ποῦ ἀποτελοῦσαν τὰ Καμίνια.

Οἱ κακοὶ λοιπὸν ἄνεμοι, δηλαδὴ οἱ βορειοανατολικοὶ, δὲν τὴν ἐπιαναν παρὰ λοξά, γιὰ τὴν ἐπροσφύλαττε ἡ προεχοχὴ τῆς γωνίας. Ἄλλως τε ὁ μηχανικός, ὡς νὰ γίνουιν τὰ τζάμια τῶν παραθύρων, ἐσκόπευε νὰ τὰ κλειστῇ με γερὰ παραθυρόφυλλα, ποῦ δὲν θάφιαν νὰ μπαίνῃ οὔτε ἀέρας, οὔτε βροχῇ.

Ἡ πρώτη τους δουλειὰ ἦταν νὰνοῖξουν αὐτὰ τὰ παράθυρα. Ἀλλὰ με τὴ δίκελλα μόνον εἰς τὴν σκληρῇ ἐκείνῃ πέτρα, ἢ ἐσοπίαζαν καὶ θάργουσαν πολὺ. Εὐτυχῶς, ὁ Κύρος Σμιθ εἶχε ἀκόμη ἀρκετὴ νιτρογλυκερίνη καὶ τὴν μεταχειρίσθηκε με ὅλη του τὴν ἐπιτηδειότητα. Ἡ ἐνέργειά της εἶχε ἐντοπισθῇ, ὥστε νὰνατιναχθῇ ὁ γρανίτης μόνον στὰ μέρη ποῦ ἠθέλαν. Ἐπειτα ἡ δίκελλα καὶ τὸ σφυρὶ ἀποτελείωσαν τὸ σχῆμα κ' ἐκάνονισαν τὴν ἀκανόνιστες ἐκεῖνες τρύπες ποῦ εἶχαν ἀνοῖξῃ ἡ μικρὰς τοπικὰς ἐκρήξεις, δηλαδὴ τὰ πέντε παράθυρα, τοὺς διάφορους φεργγίτες καὶ τὴν πόρτα. Ἐτσι, σὲ λίγες ἡμέρες, τὸ Γρανίτινον Παλάτι ἐφωτισέτο ἅπλστα ἀπὸ τὸ ἀνατολικὸ ἐκεῖνο φῶς, ποῦ

εἰσχωροῦσε ὡς τοὺς πρὸ σκοτεινοὺς του μυχοῦς.

Κατὰ τὸ σχέδιον τοῦ Κύρου Σμιθ, ἡ κατοικία θὰ ἐχωρίζετο σὲ πέντε διαμερίσματα: δεξιὰ, ἡ εἴσοδος με τὴν πόρτα, ὅπου θὰ κατέληγε ἡ ἐξωτερικὴ σάλα. Ἐπειτα, μιὰ κουζίνα, μιὰ τραπέζαρια, μιὰ κρεβατοκάμαρα καὶ τέλος ἕνα σαλονάκι «γιά τοὺς φίλους», ὅπως ἔλεγε ὁ Πέγκροφ, δίπλα εἰς τὴν μεγάλην σάλα.

Τὰ δωμάτια αὐτὰ, ἀπὸ τριάντα ὡς σαράντα πῶδια τὸ καθένα, δὲν θὰ ἐπιαναν ὄλο τὸ βάθος τῆς σπηλιάς. Ὅχι εἶχαν ἀνάμεσὸ τους ἕνα εὐρύχωρον διάδρομον, ἢ ἔμενε ἀκόμη κ' ἀρκετὸς τόπος γιὰ μιὰ ἀποθήκη, ὅπου θὰ ἐφύλαγαν τὰ ἐργαλεῖα καὶ τὰ τρώφιμα. Κ' ἐκτός ἀπ' αὐτὴ τὴν ἀποθήκην, οἱ ἀποικοὶ θὰ μεταχειρίζοντο καὶ τὴν πρώτη μικρῇ σπηλιά, ἀπάνω ἀπ' τὴν μεγάλην, ποῦ θὰ ἦταν τροποντινὰ ἢ σὸ φῖτα τοῦ Γρανίτινου Παλατιοῦ.

Δὲν ἔμενε τώρα παρὰ νὰ ἐκτελεσθῇ τὸ ἀρχιτεκτονικὸ αὐτὸ σχέδιον. Κι' οἱ ἀποικοὶ ἄρχισαν νὰ κἀνουν τοῦθλα καὶ νὰ τὰ κουβαλοῦν στὴ νέα κατοικία. Ἡ δυσκολία ἦταν, ὅτι δὲν μπορούσαν ἀκόμη νὰ μπαῖνοβαγίνουιν παρ' ἀπὸ τὸν ὄχρητό, νὰνεβαίνουιν δηλαδὴ πρῶτα εἰς τὴν Τερφιθέα, νὰ κατεβαίνουιν διακόσια πῶδια στὰ σκοτεινὰ καὶ νὰ γυρίζουιν ἀπὸ τὸν ἴδιον δρόμον. Πολὺς κόπος καὶ χρονοτριβῇ. Γι' αὐτὸ ὁ μηχανικός ἀποφάσισε νὰ κατασκευάσουιν πρῶτα τὴν σχοινένια ἀνεμόσκαλα.

Ἐβιάλεξαν τὰ κατάλληλα τετρα γῆρα, τῆς δυνατώτερες ἴνες, κ' ἐπλέξαν ἕνα χοντρὸ καὶ στερεώτατο σχοινί. Τὰ σκαλοπάτια τὰ ἔκαμαν ἀπὸ κλώνους κόκκινου κέδρου, ἐλαφροῦς καὶ πολὺ γερούς. Ἐτσι, μετὰ μεγάλην εὐκολία, ἀνεβαζαν εἰς τὴν σπηλιά τὰ τοῦθλα, τὸν ἀσθέστη καὶ τὰλλα ὕλικά τῆς οἰκοδομῆς. Καὶ σὲ λίγο καιρὸ, ἡ κατοικία ἦταν χωρισμένη με τοίχους κατὰ τὸ σχέδιον.

Ἐργάσθησαν με ζῆλον, με δραστηριότητα, ἀκόμη καὶ με εὐθυμία. Ὁ Πέγκροφ ἔλεγε πάντα τὸ ἀστεῖόν του καὶ τοὺς ἔκανε νὰ γελοῦν. Ὁ ἴδιος ὁ

«Ἐκατοντάδες μικρὰ ζῶα, ὅμοια με κουνέλια...» (Σελ. 222, στ. γ')

μηχανικός, για να δίνει το παράδειγμα, χειρίζεται το σφυρί και το μυστήρι. Κι' ο ναύτης, που τον έβλεπε να τὰ κάνει όλα, τον θαύμαζε ακόμη περισσότερο και του είχε την πιο τυφλή εμπιστοσύνη. Για κάθε θαύμα τον ενόμιζε ικανό. Και το ευκολότερο πράγμα του κόσμου του έφαινετο, να λυθούν από τον Κύριο Σμιθ τα προβλήματα της ένδυμασίας, του φωτισμού, της καλλιέργειας της γης, όλα βέβαια σπουδαία για τους άποικους, που σε λίγον καιρό δεν θα είχαν ούτε ρούχο, ούτε παπούτσι, κι' ούτε θα μπορούσαν να ζήσουν ανθρωπινά αν δεν ήμερώναν την άγρια χλωρίδα του νησιού, για να τους δώσει χορταρικά της προκοπής, ψωπρια, σιγάρι, ψωμί...

Ο Πέγκροφ ώνειροπολούσε διώρυγες, για τη μεταφορά των προϊόντων του εδάφους από της όχθες των ποταμών, λατομεία, μεταλλεία, μηχανές ικανές να κατασκευάζουν το κάθε τι, σιδηροδρόμους, ναί, ακόμη και σιδηροδρόμους. Ο μηχανικός τον άφινε να λέη. Χαμογελούσε μάλιστα, κάποτε, χωρίς να δείχνη της άνησυχίας που είχε για το μέλλον. Αλήθεια, στο απόμερο εκείνο νησί, υπήρχε φόβος να μη φανή ποτέ πλοίο και βοήθεια. Ίσως οι άποικοι θα υποχρεώνοντο να μείνουν εκεί πολύ, πολύ καιρό. Κ' έπρεπε να κάμουν με τα χέρια τους ό,τι τους έχρειάζετο για να ζήσουν. Όσο για να φύγουν με πλοίο δικής τους κατασκευής, άτελέστατο βέβαια, ή απόστασις της νήσου Λίγκολν από κάθε στεριά ήταν τέτοια, ώστε έπρεπε να το καλοσυλλογισθούν...

Αλλά, καθώς έλεγε κι' ο ναύτης, ξεπερνούσαν ένατό φορές τους Ροβινσώνες του παλιού καιρού που έκαναν θαύματα. Πραγματικώς, αυτοί ήξευραν, κι' ανθρωπος που ήξευρε, τὰ καταφέρει εκεί όπου άλλοι θα φυτοζωούσαν ή θα έχάνοντο.

Στης διάφορες εργασίες διεκρίνεται πολύ κι' ο Χάρμπερτ. Ήταν έξυπνος και δραστήριος, έννοουσε γρήγορα, έκτελούσε καλά κι' ο Κύρος Σμιθ άγαπούσε ολοένα περισσότερο αυτό το παιδί. Αλλά κι' ο Χάρμπερτ αισθάνετο για τον μηχανικό ζωηρή και γεμάτη σεβασμό φιλία. Ο Πέγκροφ το έβλεπε, αλλά δεν έζήλευε καθόλου.

Ο Νάβ ήταν ο Νάβ. Δηλαδή, το θάρρος, ο ζήλος, ή άφοσίωσις κι' ή άυταπάλη ηθικώς προσωποποιημένα. Όσο για τον Γεδεών Σπίλεττ, κι' αυτός έκανε το μέρος του στην κοινή εργασία. Κι' ο Πέγκροφ άπορούσε πολύ πως ένας δημοσιογράφος δεν ήξερε μόνο να γράφη, αλλά και να κάνει απ' όλα.

Την 28 Μαΐου, ή σκάλα μπήκε στη θέση της οριστικώς. Δεν είχε λιγώτερα από ένατο σκαλιά στο κάθετο εκείνο ύψος των άνενηντα ποδιών. Ευτυχώς ο Κύρος Σμιθ μπόρεσε να τη διατρέψη σε δύο μέρη, χωρίς ενα έξογκωμα του τοίχου, στη μέση σχεδόν του ύψους του. Το έξογκωμα αυτό το

έσاختαν, το έκαμαν σαν κεφαλόσκαλο κι' έστερέωσαν ες αυτό την πρώτη σκάλα, που μ' ένα σχοινί μπορούσαν να την τραβούν ως άπάνω στο Γρανίτινο Παλάτι. Η δεύτερη σκάλα στερεώθηκε από το κάτω της μέρος στο ίδιο κεφαλόσκαλο και από το επάνω στο κατώφλι της πόρτας του Παλατιού. Έτσι το ανέβασμα έγινε ευκολώτερα, γιατί ή ταλάντευσις είχε ελαττωθή κατά το ήμισυ. Άλλως τε ο Κύρος Σμιθ ελογάριαζε να εγκαταστήση άργότερα ένα υδραυλικό άνελκυστήρα (άσανσέρ), για να ναι εύκαταιβαίνουν χωρίς κόπο και χρονοτριβή.

Οι άποικοι όμως συνήθισαν γρήγορα τη σχοινηνία σκάλα. Ήταν ευκίνητοι κι' επιδέξιοι. Ο Πέγκροφ μάλιστα, συνειθισμένος σά ναύτης ετης σκάλες των καταρτίων, μπόρεσε να τους δώση μαθήματα. Αναγκάσθηκε όμως να δώση και στον Τόπ. Ο κακόμοιρος ο σκύλος, με τὰ τέσσερα πόδια του, δεν ήταν καμωμένος γι' αυτό το γυμνασμά. Αλλά ο Πέγκροφ ήταν τόσο καλός δασκάλος, ώστε γρήγορα ο Τόπ έμαθε να νηδοκατεβαίνη τη σκάλα, όπως το κάνουν οι σκύλοι στα ίπποδρόμια. Η αλήθεια όμως είναι, ότι προτιμούσε πολύ να τον αναβάξη ο Πέγκροφ στη ράχη του.

Μ' όλες αυτές της εργασίες, βιαστικώς κηόλα, γιατί ο χειμώνας έπλησίαζε, οι άποικοι δεν είχαν παραμελήση και το ζήτημα της τροφής. Κάθε μέρα, ο Χάρμπερτ κι' ο Γεδεών Σπίλεττ άρίθρωναν μερικές ώρες στο κυνήγι. Μόνο στα δάση της Άγαλλίδας, δεξιά του ποταμού, κυνηγούσαν ακόμη, γιατί δεν είχαν ούτε βάρκα, ούτε γεφύρι, για να περνούν κι' αντίκρυ. Όλα λοιπόν εκείνα τὰ πέραντα δάση, άριστερά της Ευχαριστίας, που τὰ είχαν ονομάση Φάρ-Ούεστ, ήταν ακόμη ανεκμετάλλευτα. Ανέβαλλαν την ένδιαφέρουσα αυτή ένδρομη για της πρώτες ώραιες ήμέρες της άνοιξεως. Αλλά και τὰ δάση της Άγαλλίδας είχαν κυνήγι άφθονο. Τα βέλη και τὰ σιδερόφρακτα μπαστούνια των κυνηγών έσκότωναν ένα σωρό καργαρού κι' άγριοχοίρους. Έκτός απ' αυτά, ο Χάρμπερτ ανακάλυψε κι' ένα φυσικό κονικλοτροφείο, δηλαδή ένα λειβάδι κοντά σε βάλτο, υγρό και σκεπασμένο από άρωματικά χόρτα που μωσχοβολούσαν τον άέρα, — θυμάρια, καρποφύλλια, μαντζουράνες, βασιλικούς κι' άλλα τέτοια, που τὰ κουνέλια ζετρελλαινόνται.

— Άφού το τραπέζι τους είναι στρωμένο, κάπου εδω ή εκεί είναι και τὰ κουνέλια, είπε ο ρεπόρτερ.

Κ' οι δύο κυνηγοί έφαξαν όλο εκείνο το λειβάδι. Κουνέλια δεν ήσαν μάλισαν όμως πολλά από τάρωματικά εκείνα χόρτα που είχαν θεραπευτικώς ιδιότητες. Όταν τους είδε ο Πέγκροφ να τὰ κουβαλούν, άπόρησε :

— Τι μάς χρειάζονται αυτά ;
— Είναι γιατρικά, άποκρίθηκε ο Χάρμπερτ αν τύχη νάρρωσθήσουμε, θα μάς χρειασθούν.

— Και γιατί θάρρωσθήσουμε, αφού δεν υπάρχουν στο νησί μας γιατροί ; είπε ο ναύτης μ' όλη του την σοβαρότητα.

Η παρατήρησις μπορεί να ήταν λογική ο Χάρμπερτ όμως κι' ο Γεδεών Σπίλεττ ξαναπήγαν στο λειβάδι, να μαζέψουν κι' άλλα χόρτα, που τὰ θεωρούσαν χρησιμώτατα. Αλλά την ήμέρα εκείνη ανακάλυψαν και το πραγματικό κονικλοτροφείο. Το έδαφος, σ' ένα μέρος, ήταν τρυπημένο σαν κόσκινο.

— Φωλήές ! έρώναξε ο μικρός.

— Της βλέπω, άποκρίθηκε ο Σπίλεττ' μά κατοικούντοι άρά γε ;

Το ζήτημα δεν άργησε να λυθη. Αμέσως σχεδόν, ένα πλήθος μικρά ζωα, όμοια με κουνέλια, πετάχθηκαν από της τρύπες κι' άρχισαν να τρέχουν εδω κι' εκεί με τόση γρηγοράδα, ώστε κι' αυτός ο Τόπ δεν μπορούσε να τὰ σθάση. Του κάκου λοιπόν τὰ κυνήγησαν κι' ο σκύλος κι' οι κυνηγοί τὰ τρακτικά τους έφυγαν. Ο ρεπόρτερ όμως έννοουσε να πιάση μερικά, είτε για να τὰ σφάζουν άμέσως και να τὰ φάγουν, είτε για να τὰ θρέψουν στην κατοικία και να τὰ χουν όποτε θέλουν. Με ξόδεργες, στης φωλήές, κάτι μπορούσε να γίνη. Έπειδή όμως τώρα δεν είχαν ξόδεργες, ούτε ήταν εύκολο να κάμουν, περιωρίσθηκαν να φάξουν όλες εκείνες της τρύπες με τὰ μπαστούνια τους. Και πραγματικώς, σε μερικές ηύραν κουνέλια και τάπιασαν εύκολα.

Ήταν από το είδος που λέγεται κοινώς «κουνέλι της Άμερικής», άρκετά όμοιο με το Ευρωπαϊκό. Κι' όταν το ίδιο βράδυ οι άποικοι τὰ έδοκίμασαν ψητά, τὰ βρήκαν νοστιμώτατα κι' έθεώρησαν αληθινό εύτύχημα για την άποικία το κονικλοτροφείο εκείνο, που τὰ ήταν κι' άνεξάντηλο.

Ός την 31 Μαΐου, οι μεστότοιχοι ήταν τελειωμένοι. Δεν είχαν τώρα παρα να επιπλώσουν τὰ δωμάτια, κι' αυτό θα τώκαναν με την ήσυχία τους, όταν ο χειμώνας θα τους έκλεινε μέσα. Ένα τζάκι κατασκευάσθηκε στο πρώτο δωμάτιο που έχρητίμευς για κουζίνα. Άνοιξαν μια τρύπα επάνω από το παράθυρο του ίδιου δωματίου κι' έβγαλαν έξω τον σωλήνα του καπνοδόχου, που τον έκαμαν πήλινο για εύκολία. Ίσως όταν θα φυσούσε ανατολικός, το τζάκι θα έκάπνιζε. Άλλ' αυτό οι άνεμοί ήταν σπάνιοι. Έπειτα ο Νάβ, ο κύρ μάγερας, δεν θα έπολυσκοτίζετο για τέτοιες μικροδουλειές.

Άφού έτελείωσε τὰ κτισίματα, ο μηχανικός τους έβαλε να βουλώσουν την τρύπα του παλιού όχετού, για να μην μπορή κανείς να κατεβή από κει ως το Γρανίτινο Παλάτι. Άργότερα θα την κατέκλυζε και με τὰ νερά, ύψωνών την επιφάνεια της λίμνης με ύδροφράκτη.

Προς το παρόν περιορίσθηκε να την βουλώη καλά με μεγάλες πέτρες και χώματα. Και στα διαστήματα των πετρών έφύτεψε χόρτα, θάμνους, δενδράκια, που την άνοιξη θα έρουντων και θα σκέπαζαν όλο εκείνο το μέρος τόσο πυκνά, ώστε κανείς δεν θα μπορούσε να φαντασθή ότι από κάτω υπήρχε μια τρύπα.

Προτίτερα όμως έχρητισμοποίητε το παλιό μεταγγιστήρι, για να μπάση στο Γρανίτινο Παλάτι ένα ρεμματάκι από το γλυκό νερό της λίμνης. Μ' αυτό το κοπό, ένας μικρός όχετός άνοιχθηκε ψηλότερ' από την επιφάνεια της κι' έτσι έτρεχαν μέσα τριάντα έως τριανταπέντε γαλιόντα νερό την ήμέρα. Ήταν μια βρήτη δραστηριότητα άσπερευτη στην καινούργια κατοικία των άποίκων, που δεν της έλειπε πιά τίποτα.

Όλες αυτές ή εργασίες έτελείωσαν με τον καιρό, γιατί ο χειμώνας έπλησίασε. Πέρα παραθυρόφυλλα τους έπέτρειπαν να κλείνουν καλά τὰ παράθυρα, ως που θα εύρισκε την εύκαιρία ο μηχανικός να τους κάμη και τζάκια. Για την ώρα, ο ρεπόρτερ σκέφθηκε να τὰ σπολή με πρασινάδα. Κι' όπου ο γρανίτης έσχημάτιζε λακκάκι, έβαλε χώμα κι' έσπειρε ή φύτεψε διάφορα φυτά. Έτσι, έλεγε, τὰ παράθυρά τους θα είχαν και πράσινους μπερνετέδες.

(Έπεται συνέχεια) ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΘΗΝΑ'ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΤΙ ΘΑ ΠΗ ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ

Άγαπητοί μου,

ΕΡΧΟΜΟΣ των Συμμάχων στην Ελλάδα, με όλα τὰ γεγονότα που άκολούθησαν, έκαμε πολλούς ανθρώπους να πουν:

«Ήλθαν και μάς έλευθέρωσαν». Άλλοι είπαν: «Όχι, μάς έσκαλάβαταν». Βέβαια, δεν θα ξετάσσουμε 'δω ποιοι το είπαν πιο σωστά, γιατί αυτό

φθάνει από τὰ όριά μας. Έλαβα όμως άπορημή να σκεφθώ αυτές της ήμέρες τί είναι ελευθερία, τί θα πη ελευθερος άνθρωπος και θα σας μεταδώσω σήμερα της σκέψης μου γενικά. Θέλω δηλαδή να σταθώμε μια στιγμή ψηλότερα από πρόσωπα κι' από πράγματα, να φιλοσοφήσωμε και να ιδούμε ποιά είναι ή αληθινή σημασία αυτών των λέξεων, που της μεταχειριζόμαστε τόσο συχνά, χωρίς ίσως να της έννοουμε κατά βάθος.

Ο Μάρκος Αύρηλιος, ο φιλόσοφος εκείνος αυτοκράτωρ, μου φαίνεται ότι μάς έχει δώση τον τελειότερο όρισμό. Έλευθερος άνθρωπος, μάς είπε, είναι

εκείνος που δεν κάνει τον εαυτό του κανένος ούτε δούλο ούτε τύραννο. Προσέχετε το καλά να ιδήτε πόσο διαφορετική είναι ή αντίληψις που έχουν οι περισσότεροι, και μάλιστα εδω στην Ελλάδα. Ούτε δούλο, λέγει, αλλά ούτε τύραννο. Με άλλους λόγους, ελευθερος είν' εκείνος που δεν δουλεύει κάτω από κανένα, αλλά και που σέβεται την ελευθερίαν του άλλου. Έκείνος που θεωρεί την ελευθερία δικαίωμα, όχι μόνο δικό του, αλλά γενικό του ανθρώπου, κάθε ανθρώπου κι' έρμηνέως που αναγνωρίζει και το κ' α θ ή κ ο ν να μην υποδουλώνη κανένα. Αυτός πράγματι είναι ο ελευθερος. Όποιος δουλεύει στους άλλους είναι δούλος' αλλά και όποιος θέλει, προσπαθει, άνέχεται να τον δουλεύουν οι άλλοι, δεν είναι ελευθερος. Σε πρώτη εύκαιρία, σε πρώτη κακοτυχία, αυτός, από τύραννος, θα γίνη δούλος ταπεινός. Έτσι το έννοει ο Μάρκος Αύρηλιος ο αυτοκράτωρ.

Οι Έλληνες, από τὰ παλιά χρόνια ως τὰ σημερινά, ζημιώνονται για την φιλελευθερία τους. Του Έλληνοσ ο τράχηλος ζυγόν δεν υποφέρει. Κι' αλήθεια, οι περισσότεροι αγαπούν, υπερβολικά την ελευθερία τους. Ουσιάζονται γι' αυτή, όπως τώδειξαν τότεσ φορές στην ιστορία, από τους Περσικούς πολέμους ως τους Τουρκικούς. Αλλά λίγοι είναι εκείνοι που σέβονται και την ελευθερία του άλλου και κοντά στο δικαίωμά τους, αναγνωρίζουν κι' ένα ισόδυναμο, ισότιμο καθήκον. Λίγοι είναι εκείνοι, που όταν τους έλθη βολικά, δεν μεταχειρίζονται τη δύναμή τους, την έξουσία τους, για να πείσουν, να υποτάξουν, να τυραννήσουν. Καθένας, έννοείται, στον κύκλο του, είτε μικρό είτε μεγάλο. Αδιάφορο. Γιατί είτε τύραννος είναι κανείς, είτε τυραννίσκος, κατά τον Μάρκο Αύρηλιο, δεν μπορεί πιά να είναι ελευθερος.

Σεις που μπαίνετε τώρα στη ζωή, ήθελα πολύ να μελετήσετε αυτό τον όρισμό. Θα σας βοηθούσε να αποκτήσετε την αληθινή ελευθερία ή φιλελευθερία, εκείνη που την έχουν σήμερα λίγοι κι' έκλεκτοι. Στον κύκλο σας και σεις, μικρό ή μεγάλο, μη δεχθήτε ποτέ να γίνεται δούλοι κανενός. Άλλο ή πειθαρχία, ή νομιμοφοροσύνη, ή υποταγή στους νόμους και στους προϊσταμένους, κι' άλλο ή ταπεινή δουλοφοροσύνη. Όχι, για κανένα συμφέρο, δούλοι μη γίνετε ποτέ. Αλλά και μη καταδεχθήτε ποτέ να κάμετε δούλους σας τους άλλους. Ούτε τον ίδιο τον ύπρηρτή σας. Κι' αυτού ακόμα χρωστάτε να σέβεσθε την ελευθερία. Έπειδή είναι ύπρηρτής σας, δεν θα πη ότι πρέπει να μην όρίζη σε τίποτα τον εαυτό του, να είναι για σας ένα ζωο, ένα κτήνος, ένας δούλος επίτέλους, να μη μπορή να κάμη το ελά-

χιστο χωρίς να το θέλετε, να έχη ες όλα της ιδέες σας, τὰ φρονήματά σας, τὰ αισθήματά σας. Κι' αν ακόμα το θέλη εκείνος, μη το θέλετε σεις. Κι' αν ακόμα έχετε όλη τη δύναμη να του επιβληθήτε, μη τη μεταχειριζόσθε. Κι' αν ακόμα έχετε την ιδέα, ότι το κάνετε για τὸ καλό του, μη παρασύρεσθε απ' αυτή. Προτιμώτερο για ένα άνθρωπο να ναυαγήση ελευθερος, παρά να σωθη δούλος.

Μην αποδέλετε ποτέ στη ζωή σας, μην επιδιώξετε να επιβάλετε της ιδέες σας, — φιλολογικώς, φιλοσοφικώς, καλλιτεχνικώς, κοινωνικώς, ετιδήποτε, — και να κάμετε όπαδούς, που να σας ακολουθούν με τυφλό φανατισμό. Ούτε στο σπίτι σας το ίδιο. Έκφράζεστε της ιδέες σας, υποβάλλετέ της, συζητήτε της, αλλά έως εκεί. Να γέβεσθε και της ιδέες του άλλου και να μη πιστέψετε ποτέ ότι είσθε άλάνθαστοι. Τότε μόνο θα είσθε αληθινά ελευθεροι. Ατή είναι ή αληθινή ελευθερία. Και όταν έχετε μέσα σας τέτοια ελευθερία, τέτοια αντίληψη της ελευθερίας, τέτοιο αισθημα, δεν θα κινδυνεύσετε ποτέ να υποδουλωθήτε ες έναν άλλο. Γιατί για να φθάση κανείς να σέβεται σε τόσο βαθμό την ελευθερία του άλλου, θα πη ότι πρώτα-πρώτα άγκαπν την δική του και την θεωρεί τόσο σπουδαίο και μεγάλο αγαθό, ώστε να μη του επιτρέπει ή συνείδησις του να την άφαιρέση από άλλο πλάσμα οιδήποτε.

Σας άσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΙ ΜΥΘΟΙ

Η ΔΡΑΧΜΗ

Η δραχμή άποκαμωμένη Πάντα να κυκλοφορή, Πάει σε φιλαγόρου χέρια Λίγη ανάπαψη ναύρη.

Χίλια δυο της κάνει χάνια, Μά του κάκου άκουστερει Φως να ιδη, να πώρη ανάσα, Λίγο κόσμο να χαρή !

—Κάλλιο άχ τώχω νόχτα μέρα Να γυρίω όλη τη σφαίρα, Πάρα χιλιοαδεμένη Στη σακκούλα σου δεμένη !

ΟΥΡΑ ΚΑΙ ΓΑΤΟΣ

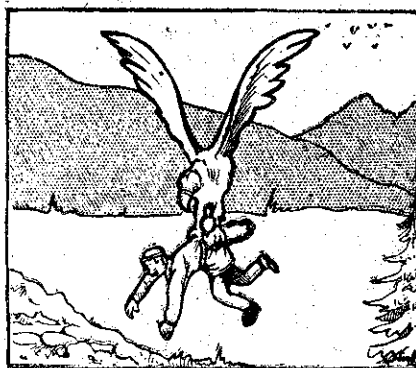
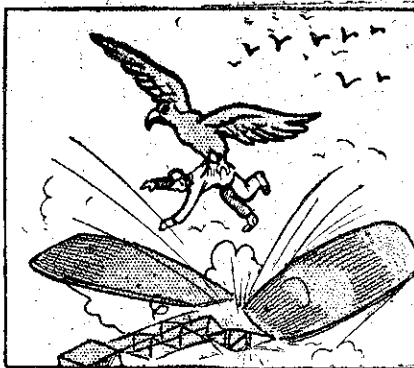
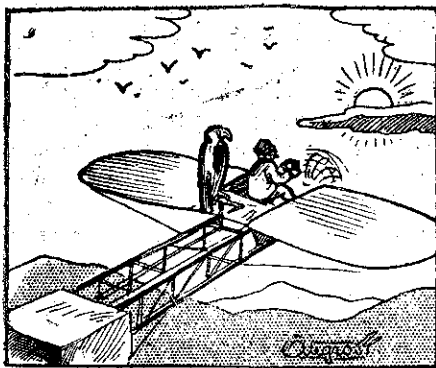
Είπε στο γάτο της ή ουρά :
— Πιάσε με όλόσθη μια φορά !
— Βλέπω μού κανείς την... ουρά ;
Μήπως μάς έβγαλες... φτερά ;
Της λείει γελώντας πονηρά,
Και, στη στιγμή, τι όρίζει κάτω,
Σαν... ουρά του !

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗΣ

ΤΟ ΣΩΣΙΒΙΟΝ ΕΝΟΣ ΑΕΡΟΠΟΡΟΥ

Ο διάσημος αεροπόρος κ. Μονοδιπλάνος παίρνει πάντοτε εις τας έναεσιους έξδρομάς του ένα ημερωμένον αετόν. Εάν συμβή να πάθῃ τίποτε ή μηχανή του, ό

αετός εκτελεί χρέη σωσιβίου. Διότι είνε γυμνασμένος νόσπάζῃ τόν αερόπορον μέ τά γύχια του και νά τόν καταβάρῃ σιγά-σιγά, ώς μέ άλεξιπτωτον. Διά κάθε ένδε-

χόμενον ύμωσ, ό κ. Μονοδιπλάνο, φροντίζει νά δένῃ τό πόδι του αετοῦ μέ μίαν στερεάν άλυσίδα από τήν ζώνην του. ΛΟΥΚΙΑΝΟΣ ΧΑΡΜΟΣΥΝΟΣ

ΕΝΑΣ ΛΑΓΟΣ

(Προβηγμανή 'Ιστορία)

Ο Μπαρμπα - Γαρουφαλιός ώργωνε, κείνο τό πρωινό, τό χωράφι του για τά όφιμα, κάτω κεί στον κάμπο, λίγο παραπέρα από τό χωριουδάκι.

Αξαφνα, τράβηξε μέ μιάς τά λουριά, σταμάτησε χωρίς μιλιά τό ζώο του και, μέ τά μάτια στηλωμένα, όλάνοικτα, κοιτούσε καλά-καλά μιά γούβα αϋλακισϋ στο χτεσινό του όργωμα, είκοσι ποδάρια μπρός του, από δεξί χέρι εκεί στον άνεμο.

— "Εί πώς; μά βέβαια και δέν τόν γελοούσανε τά μάτια του. Κείνο κεί-κάτω τό κουβάρι, είδος πακέτο γκριζο, φίλε μου, κοκκινωπό πές, πού δέν σάλευε καθέλου... άμ βέβαια και ήταν λαγός. Και κοιμάτανε!.. Και τί λαγός! Τόσος, σαν ένα μεγάλο σκυλί.

Πώς νά τόν πιάσῃ; Αυτό νά ιδούμε. Πρώτα - πρώτα τσιμουδιά και σκέψη. Μά σκέψη γρήγορη και άπόφαση πιο γρήγορη άκόμη.

Θά ζύγωνε άμίλητος τό λαγό χωρίς νά τόνε πάρῃ μπουριά και όταν θά τόν έφτανε και θά τόν είχε πιά κάτω πές από τά σκέλια του, θά χαμήλωνε σιγά-σιγά και μέ μιάς θάπεφτε άπάνω του μ' όλο τό βάρος του κορμιού του. "Ετσι θά τόν τσάκωνε κάτω άπ' τό βαρό τό στῆθος του. Είδε μη άλλοιωτικά, νά τόνε πιάσῃ μαθές όπως πιάνουν τά σϋκα από τή συκιά, ούτε νά τό βάλλῃ μέ τό νοϋ του. Είνε τοϋ διαόλου ζωντανό, ξερείς, ό λαγός. Εϋκολα δέν τόν γελάς.

Με τήν άνάσα του κρατημένη, πλησίασε, πλησίασε. Ο λαγός άνίδεος κοιμάτανε όλοένα. Τί λαγός, φίλε μου! Νά, νά μη χαρώ... σωστό γαϊδουράκι τοϋ Άλτζεριού. Μόλις στοχάστηκε πώς τόν είχε πιά από κάτω του, μονομιάς, μονοκόμματος σαν πέτρα ριχτηκε, άπα-

νω του. Τότε μόνο ξϋπνησέ ό λαγός και έμπηξε τά τσιρίγματα. Μά πού νά φύγῃ! "Όταν ό Γαρουφαλιός ένοιωσε τό ζώο ζεστό νά γαργαλεύῃ κάτω από τήν κοιλιά του, άρχισε χαρούμενες κραυγές: — "Εί και τόν έτσάκωσα, παιδιά μου! Δε μου φεύγει πιά!

Κ' έφαχνε νά τοϋ εϋρη τά πόδια και νά τάράξῃ, σφιχτά, από δυό σε κάθε του χέρι. Τέλος, τό κατάφερε κι' αυτό. Σηκώθηκε μέ θρίαμβο και κοιτάζε γύρω του. Η γυναίκα του και τά τέσσερα παιδιά του φτάνανε βιαστικά. Τό μεγαλύτερο παληκάρι του βαστούσε και τουφέκι. Η μικρούλα του χοροπηδούσε τρέχοντας μπροστά από τή μάνα της, Είδαν, βλέπεις, από μακρυνά τά κινήματα τοϋ Γαρουφαλιό και καταλάθανε.

Ο πατέρας φώναξε στον πρώτο του: — "Αντρέα! έχω σπάγγο στη τσέπη τοϋ σουρτουκού μου, σϋρε γρήγορα νά τόνε φέρῃς. Κρέμεται κεί στην έλιά, στην πρώτη από ζερβιά.

Μά κι' ό Αντρέας είχε σπάγγο άπάνω του και έτσι ό λαγός σιχτοδέθηκε από τά τέσσερα. Γύρω του μαζώχτηκαν σε κύκλο ή μητέρα, ό πατέρας, και τά τέσσερα παιδιά.

— Μωρέ λαγός! Σίγουρα θά ζυγιάζῃ όχτώ λίτρες.

— "Όχτώ λίτρες; Δε λές δέκα;

— Για νά τόν αγοράζεις! Θά τόν πλέρωνες έφτά - όχτώ δραχμές.

— Τί έκανε, λές; έφτά - όχτώ δραχμές αυτό τόν καιρό; Δε βάνεις δέκαπέντε και νά ιδούμε άκόμη!

— Μωρέ και νά τόν είχανε στη χώρα, τέτοιο λαγό, 'Ιούνιο μήνα!

— "Εγώ δέν έφαγα δεύτερη φορά στη ζωή μου, λέγει ό μεγάλος.

— Νόστιμο είνε; ρωτά ό δεύτερος.

— "Αι καλύτερος κι' από πουλάδα!

μικρότερο άγόρι. Μά ή κυρά - Γαρουφαλιά, πού φαγούλιζε τό λαγό, φωνάζει ξάφνου: — Μά κοιτάχτε λοιπόν, χριστιανοί μου! Έχει γάλα. Μάνα είνε και κάπου έδω κοντά θά τήν προσμένουνε τά μικρά της.

— Χυμ' Ασχημο αυτό... μουρμούρισε ό άντρας της.

Κι' όλοι σωπάσανε για κάμποσή ώρα.

— "Όλα καλά, μά μου κάνει κόπο νά συλλογίζωμαι πώς τά μικρά της θά πεθαίνουν σε κάποια τρύπα!

Απόθεσαν κατά γής τό ζώο καλά δεμένο και όλοι καθήτανε γύρω του σε συμβούλιο.

— Τί πρέπει νά γίνῃ; ρώτησε ό Μαστρο - Γαρουφαλιός. Είνε νόστιμος ό λαγός, δε σου λέω. "Επειτα ήταν και ένα καλό φαγι για τούς ξξη μας. Και σ' ένα φτωχόσπιτο σαν τό δικό μας, κάτι πάει νά πῃ αυτό. Μά έλα πάλι τά μικρά. Με βασανίζουνε. Θαρρύν πές τάχῃ μέσα στο κεφάλι, όλα αυτά τά λαγουδάκια.

— Πρέπει νά κλαίνε πού θά ραγίξῃ πέτρα! Είπε και ή γυναίκα του.

Σ' αυτό ή μικρούλα της άρχινισε τά κλάμματα.

— Δε θέλω γώ νά τόν σκοτώσωμε, μπαμπά!.. Νά μη τόν σκοτώσωμε.

— "Ελα, λέγει ή γυναίκα. Μη χαλνῃς τή καρδιά τῃς μικρῃς. Ρίχνεις δέκα - πέντε δραχμές στο νερό, τό ξέρω. Μά δέν πειράζει. "Αφίς τον.

Τόν λύσανε μέ πολλή προσοχή, νά μην τοϋ σπάσουνε κανένα πόδι.

Τόν άφισαν - δέν τόν άφισαν κατά γής ελευθερο, και ό λαγός σου τινάχθηκε μπρός μέ κάτ: πηδήματα! "Αι φίλοι μου, και νά τήν έβλέπατε νά φεύγῃ στα μικρά της μέ τά τέσσερα, αυτή τήν λαγομάνη!.. (Αισκιωτή από τό Γαλλικόν τοϋ Jean Aicard.)

Σ. ΜΑΥΡΙΔΗΣ

ΕΞΩ ΑΠ' ΤΗ ΦΩΛΙΑ

(Μυθιστόρημα υπό MARIE GIRARDET)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'. (Συνέχεια)

Και καθώς τόν κρατούσε από τόν κολάρο, τόν έπιασε κι' από τόν ώμο, τόν έσπρωξε έτσι ως τήν πόρτα τῃς κατοικίας και τόν πέταξε έξω.

— Φύγε! τοϋ φώναζε; φύγε!.. Νά γρήγῃ! νά μην σε ξαναϊδούν πιά τά μάτια μου!

Έννοείται, ότι τοϋ τό ειπε έτσι, για κούρα. Ο Πετράκης όμως τό πήρε στις μετρητές. Επιστέψε δηλαδή, ότι ή πατριός του τόν έδιωχνε από τό σπίτι όριστικώς. Αλαλιασμένος, πληγωμένος, πονεμένος, πασμένος, έμεινε λίγες στιγμές εκεί έξω στῃ κεφαλή σκέλο. "Επειτα σηκώθηκε ώχρος, μέ τούς γρόθους σφιγμένους, μέ μιά έκπρρασι αποφάσεως στο πρόσωπο.

— Καλά λοιπόν! έφώναζε δυνατά.

Θά φύγῃ! Κι' άμέσως μάλισται.. θά πάρῃ μιά στήγη τά πράγματα μου και δέν μέ ξαναθλέπετε!.. Ο κ. Άνοιε είχε ξανακλεισῃ τήν πόρτα. Ο Πετράκης εκτύπησε τό κουδούνι και σε λίγο ή μικρή ύπρηρέτρια τοϋ άνοιξε. Τότε, χωρίς νά πῃ λέξι, ό μαθητής έξεκορέμασε τό κασέτο του και τό επαναφόρι του, μπηκε στην κάμαρα του, κτύπησε γύρω του κι' άδειασε ένα κουμπάρο, πού είχε μέσα καμμιά δωδεκαριά φράγκα άσημένια.

Τί άλλο νά πάρῃ;.. Πόσον καιρό θά διαρκούσε ή άπουσία του;.. Ο Πετράκης αναστέναξε, άνοιξε τό ντουλάπι του κι' έπήρε μερικά άσπρόροφα, πού τά τύλιξε 'ς ένα σκούρο πανί. Μ' αυτό μόνο τό μογαλάκι και μέ τά λίγα λεπτά του, ξαναβήγῃς κρυφταν, ροδόλησε τή σκάλα τοϋ σπιτιού και πήρε τούς δρόμους.

Χωρίς νά πολυσυλλογισθῃ, τράβηξε ίσια στην προκυμαία, εκεί όπου άλλη φορά, μέ τόν πατέρα του, είχε περάσει τόσες εϋτυχισμένες ώρες.

Κι' άξαφνα, μιά ιδέα, μιά τρελλή ιδέα ξεφύτρωσε στο μυαλό τοϋ παιδιού, πού στην αρχή τήν έδιώξε' έπειτα όμως ξαναγύρισε κεί και σιγά - σιγά τό εκურίωσε και στάθηκε. Κ' ή έπιμόνη

αυτή ιδέα ήταν: νά πάῃ νά βρῃ εκείνον πού δέν ήρχετο!..

Αλλά πώς μπορούσε νά φθάσῃ ως τόν πατέρα του; Το μαγαζί τοϋ Παύλου Μπερώ, — ένα αρχαιοπαιείο, — ήταν στο Παρίσι, στην δέυν Ρεννών, αρ. 85. Ο Πετράκης τώξερε από τά τελευταία του γραμματα, κι' ένα φάκελλο μάλιστά, μ' αυτή τή διεύθυνσι τυπωμένη άπάνω, τόν είχε πάντα μαζί του.

Αχι, ως μπορούσε μ' ένα θαύμα, μ' ένα κτύπημα μαγικου ραβδιού νά εύρίσκετο άξαφνα εϋτον πύργο Άϊρράλ ή στη Θριαμδευτική Άψίδα! Αλλά δυστυχώς τά θαύματα είνε σπάνια κι' ό Πετράκης τώξερε καλά..

Ο Άντωνάκης

Αυτά συλλογίζετο περίλυπος, όταν είδε ένα παιδί, δέκα - ένδεκα χρονών, καθισμένο 'ς ένα πάγκο, αντίκρυ στη θάλασσα, μέ μιά πελώρια φέτα ψωμιού, άλειμμένη μέ βούτυρο και μέ μέλι, πού τήν έτρώγε λιγάκι και-μαργα.

Στην απομόνωσι του, στην έγκατάλειψι του, ό Πετράκης αισθάνθηκε τήν έπιθυμία νά μιλήσῃ μέ κάποιον, έστω και μ' έν άγνωστο παιδί. Το έπλησίασε λοιπόν μέ άφέλειά κι' έτσι, για νάνοίξῃ όμιλία, τό ρώτησε: — Σάρεσει πολύ αυτό πού τρώς;

Ο μικρός εκροτάλιζε τσαχπίνικα τή γλώσσά του και μέ χαμόγελο άποκρίθηκε: — Άρου τό λές, τό παραδέχομαι: μάρεσει πολύ!

Τότε χαμογέλασε κι' ό Πετράκης. Το άγνωστο παιδί είχε ένα ώμορφο προσωπάκι, στοργυλό και κέκκικο σάν ντομάτα, μέ μολλιά πυκνά, όρθια και κερμένα άτεχνα, πού εσηματίζαν σαν ένα σκουράκι από μούρη γούνα. Είχε μεγάλη διάφορα από τόν Πετράκη, πού ήταν ψηλός για τήν ηλικία του, καλόδεμένος, μέ μάτια πράσινα σαν τή θάλασσα πριν ξεσπάσῃ ή τρικυμία, μέ φρύδια καστανά, μέ μαλλιά ξανθά και μέ χαρακτηριστικά κανονικώτατα.

Τρώγοντας όλοένα, τό άγνωστο παιδί τόν ρώτησε: — Έδώ κατοικείς;

— Ναι! και σϋ;

— Έγώ... δέν κατοικώ πουθενά.

Ο Πετράκης τοϋ έρριξε μιά ματιά

μέ τήν άκρη τοϋ ματιού τοϋ: τί, τόν κορόιδευε;

— Πώς πουθενά; είπα' δέν έχεις σπίτι;.. δέν έχεις μιά κάμαρα μ' ένα κρεβάτι;

— Α, ναι! κάμαρα μέ κρεβάτι έχω' αλλά όχι μέσα σε σπίτι...

— Μού φαίνεται πώς άστειύεσαι... — Καθλού!.. Κατοικώ σε κείνο-κεί τό πλοιο... Το πλοιο είνε σπίτι; "Οχι. Λοιπόν;..

(Έπεται συνέχεια) ΦΩΚΙΩΝ ΘΑΛΕΡΟΣ

Τ' ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΟΙΗΤΩΝ

ΤΖ'. — ΙΑΚΩΒΟΣ ΠΟΛΥΔΑΣ

(Ανάληξι τοϋ κ. Θ. Βελλιαντή)

Ο 'Ιάκωβος Πολυδάς γεννήθη εις τήν Κέρκυραν τοϋ 1826, από εϋγενή οικογένειαν καταγομένην εκ Κωνσταντινουπόλεως. Έξεπαιδεύθη εις τήν πατρίδα του και όλιγον καιρόν διέμεινε εις τήν Εϋρώπην. Αλλά τόση ήτο ή φιλομαθία του, ώστε νεώτατος έγνωρίξῃ ήδη τās κυριώτερας εϋρωπαϊκάς γλώσσας και φιλολογίας και πάντοτε μελετών, άνεδείχθη ένας από τούς σοφωτέρους άνδρας της εποχής του. Επί τινα καιρόν εϋελέγετο βουλευτής, αλλά κατόπιν άπεσούθη από τήν πολιτικήν και ιδιαιτευσιν. Απέθανε εις τήν Κέρκυραν ένενήκοντα έτών.

Ποιητής καθαρύ ό 'Ιάκωβος Πολυδάς δέν ήτο. Διέπραξε κυρίως ως κριτικός και ως μεταφραστής μεγάλων ποιητών. Έγραψεν όμως και όλίγα διηγήματα καθώς και όλίγα ποιήματα πρωτότυπα. Φίλος, μαθητής και θαυμαστής τοϋ Σολωμού, έξέδωσε μετά τόν θάνατον τοϋ Διδασκέλου τά "Απαντά του, μέ σφά Προλεγόμενα. Μεταξύ τών άλλων του έργων, σημαντικήν θέση κατέχει ή μελέτη του περι τοϋ γλωσσικού ζητήματος υπό τόν τίτλον «Η Φιλολογική μας Γλώσσα». Το όνομα τοϋ Πολυδά είνε άναποσπαστος συνδεδεμένον μέ τόνομα τοϋ Σολωμού. Υπήρξεν ό κριτικός του, ό ερμηνευτής του, ό άπολογητής του, ό άπόστολός του.

Εις τόν θάνατον τοϋ Σολωμού

(Απόσπασμα)

Έλλάς, τά μαύρα φρόσέσ Και κλίνε τό κεφάλι! Το κάλλιο από τά τέκνα Σου Σου τό τάφου τήν άγνήλη Τάψυχο σόμα άνάπαψε.

Κλάψε! Φωνή δε βρισκεται Να Σε παρηγορήσῃ Πάρεξ από τόν πόνο Σου Για λίγο αν ξαναβήσῃ Το χέλι πού έχασεήσῃ Τῃ θείαν Έλευθερία.

Κλάψε και πάλι θάρραψε. Στόν πόνο ό μαθημένη! Αίώνες δέν σου μάραν Τήν άρετή κρυμμένη Στ' άραχνασμένο σάβανο Στην έρημ σιοτεινιά.

Κι' όταν στεριές και πέλαγα Εναείδαν τῃ μορφή Σου Τόσο λαμπρή. πού γλώμισαν Οι τύραννοι τῃς γῃς Σου, Με ύμνους Σ' εϋσεφάνωσε Το τέκνο πού θρηνείς.

— "Έτσι λένε ξερά - ξερά έχι;..» (Σελ. 216, στ. α')

